

בעזהש"ת

גליון
**דרך
אמונה**

פנינים יקרים על פרשת השבוע
מלוקט משיחותיו של
הרה"צ רבי
מאיר איתמר רוזנבוים
שליט"א

סוכות - שמיני עצרת

גליון תק"ה

לשמיעת השיעורים בכל שבוע
על הטלפון נא להתקשר
למערכת 'דרך אמונה'

בארה"ב 718.298.3717 ולדקיש¹

בארץ ישראל (מספר טעל. חדש) 079.704.0017 ולדקיש¹

בענגלאנד (מספר טעל. חדש) 03.33015.0717 ולדקיש¹

מכון 'דרך אמונה'

הרוצה לקבל את הגליון בכל שבוע באימייל

נא לשלוח אימייל לאדרעסס 3875060@gmail.com

ולכתוב שם המבקש ואימייל אדרעסס שלו. ואי"ה נوسیפו לרשימת המקבלים

להארות והערות יכולים להתקשר לאחד ממספרי הטעלפון של מערכת דרך אמונה הנ"ל

ולשאיר הודעה על מספר 9 ובלי"נ נתקשר בחזרה אי"ה

סוכות

לימוד מסכת סוכה

השביע את לבו בלימוד מס' סוכה * לימוד מס' סוכה מציל מכל צרה וצוקה
צדקה בערב סוכות

ערב סוכות

ליתן 'צדקה' כדי לחסות בצלו ית' * צדקת פזרונו של הרה"ק מצאנו * קרשים
להשאל לעניים

חג הסוכות

תשובה בישוב הדעת * 'חג האסיף' היינו תקיפות לעבדות ה'

מצות סוכה

המקבל להטיב מעשיו יכנס לסוכה ע"ש העתיד * חביבות מצות סוכה * סוכה
שנכנסים בה בכל הגוף * כל הסוכה מלא בשמות קדושים * הישיבה בסוכה נחשב
כאילו יצאו לגלות * מצוה בו יותר מבשלוחו * חלקו עמו בגן עדן עבור עשיית נוי
סוכה * 'נוי סוכה' אלו יהודים בעלי אמונה פשוטה * חולה אינו פטור ממצות הכנסת
אורחים * הכנסת אורחים כדי לישב בסוכת לויתן

ד' מינים

קטנים לפני האדם וגדולים לפני הקב"ה * כאילו מקיים כל המצוות * שמחה על
קיום המצוה לשם שמים * מכר העגלה והסוס בשביל אתרוג * התגלותו של הרה"ק
מקאריץ ע"י מצות ד' מינים * פרי עץ הדר – סוס * זריזין מקדימין למצוות *
אתרוג דומה ללב

שמיני עצרת ושמחת תורה

מעלת הימים

אחדות גמורה עם הבורא ב"ה * העולם עומד בזכות ימים אלו * אין צריך למצוה
מיוחדת * כל אחד זוכה להכנס להיכל המלך * שמיני עצרת כדי שיוכלו לחזור
לביתם * טוב לי תורת פיך

שמחת התורה

נגילה ונשמחה בך * להוציא כל ס"ת מרוב חביבות * שמחה לגומרה של תורה
* מעתה מתחילים ימי שמחה וטובים * שתיית יין

הקפות

שלא לומר 'אתה הראת' ביחד עם יצר הרע * דמעות של דם בעת ההקפות *
שמחת המלאכים מהקפות שמ"ע בבוקר * ע"י ההקפות מתבטל השטן

השפעת הימים

כל מה דשאל יהיב ליה * המביא ג"ט - ג'שם ט"ל * מוריד הגשם כדי להשפיע
גשמיות

לימוד מסכת סוכה

השביע את לבו בלימוד מס' סוכה

והתפלל לפני התיבה את כל התפילות, פסוקי דזמרה, שחרית, מוסף, מנחה, ונעילה.

ויהי אחר תפילת ערבית במוצאי יום הכפורים, רצה כל אחד ואחד לזכות באותו אורח נעלה ולהביאו אל ביתו לסעוד סעודת מוצאי יום טוב. וכיון שהבינו כי בא לקבץ ממון לדבר מצוה, נמנו וגמרו ביניהם כי כל המרבה בנתינתו יוכה לארחו בביתו, התחילו האנשים להכריז ולנקוב בסכומי ממון, וכל אחד הוסיף על חבירו.

חמותו של הגאון בעל "ישועות יעקב" עמדה אז בעזרת נשים, ועל מצחה היתה מטפחת משוכצת באבנים טובות ומרגליות יקרות (שמעוני"כ"ל), מיד פשטה את המטפחת וזרקה אותה אל תוך בית המדרש כדי ליתנה במתנה לאורח, וכיון שדמי המטפחת עלו על כל סכומי הממון שהכריזו האנשים, זכתה היא לארחו בביתה, הלך הרה"ק מבארדיטשוב אל ביתה עם חתנה הגאון "ישועות יעקב", והבדיל על היין, על השלחן היו מוכנים ומזומנים כל מיני מגדים מאכלים ומעדנים, אך הרה"ק מבארדיטשוב צווח ואמר כי זקוק הוא

הרה"ק מקאלאשיץ זי"ע נהג לספר כמעט בכל שנה במוצאי יום הכיפורים, בשם זקינו הרה"ק מצאנו זי"ע, שהגאון בעל הישועות יעקב זצ"ל בצעירותו, היה סמוך על שלחן חמותו בעיר יערוסלוב.

פעם באו אנשי העיר בערב יום הכיפורים לתפילת כל נדרי, וראו יהודי בעל הדרת פנים מאירים עומד לפני התיבה, ואומר כל נדרי בהתלהבות נוראה, והם אמרו עמו כל נדרי, וגם הניחו לו להיות השליח ציבור לתפילת ערבית, כי ראו שאיש קדוש עומד לפניהם, וזה היה הרה"ק מבארדיטשוב זי"ע, מרוב עוצם קדושתו והתלהבותו וגודל רתת וזיע שלו, נפל אימה ופחד על הציבור, וכל היושבים בכותל המזרח עזבו את מקומם מלבד בעל הישועות יעקב, כי יראו מהביט בפניו הבערות.

אחר ערבית שבו האנשים לביתם, וכשחזרו בבוקר ראו שהרה"ק מבארדיטשוב עומד על עמדו כיום אתמול, והעידו האנשים שנשארו ללון בלילה בבית המדרש, שלא קם ולא זע ממקומו כל הלילה, וכך עמד שם

ומוסיף על זה: ויש לומר דמרומו זה בכתוב (תהלים לא, כא) 'תסתירם בסתר פניך מרכסי איש תצפנם בסוכה מריב לשונות', סת"ר בגימטריה ד' פעמים 'דופן עם סכך', שהוא הכשר סוכה לכתחילה, 'פניך תצפנם בסוכה' כשילמדו מסכת סוכה, 'מריב לשונות' שלא יקטרגו ולא יריבו עמו שונאיו. ונתנו רמז ו'יאמר ה' ס'לחתי כ'דברך ראשי תיבות סוכ"ה.

צדקה בערב סוכות

במטה אפרים (סימן תרכה אות כא) כתב, יש להרבות בצדקה בערב סוכות, ולהזמין אורחים עניים מהוגנים על יום טוב, כל אחד כפי יכולתו. והשגת ידו.

ובקצה המטה (ס"ק כה) כתב, ראיתי בשם הגאון מהרי"א אסאד ז"ל, שפירש דברי הגמרא (שבת קלג, ב) 'זה אלי ואנוהו', התנאה לפניו במצוות, עשה לפניו סוכה נאה, ולולב נאה, ושופר נאה, ציצית נאה, ספר תורה נאה, וכתוב בו לשמו בדיו נאה, בקולמוס נאה, בלבלר אומן, וכורכו בשיראין נאין, אבא שאול אומר 'אנוהו' הוי דומה לו, מה הוא חנון ורחום, אף אתה היה חנון ורחום. ולכאורה מה השייכות של דברי אבא שאול לכאן?! דהנה אם אדם עושה

לדבר ששייב את רוחו וישיב את לבבו, ואמר בלשונו 'א הארץ דערקוויקעניש' (משיב נפש).

הישועות יעקב הבין מיד את כוונתו, והביא לו גמרא מסכת סוכה, והרה"ק מבארדיטשוב ישב ולמד גמרא רש"י ותוס' כל הלילה, ובבוקר סיים את כל המסכת.

וסיים הרה"ק מצאנו באומרו: הלא ידוע שבמסכת סוכה יש תוס' קשים, ולימוד זה הוא שהשיב את לבו.

לימוד מס' סוכה מציל מכל צרה וצוקה

הרה"ק מטאהש זי"ע בספרו עבודת עבודה (שיחות קודש ח"א דף שפא) כתב, זקני הקדוש (ר' אלימלך מטאהש) זי"ע הראה לי מאמר חז"ל שהיה כתוב שם בזה הלשון: כל הלומד 'מסכת סוכה' ניצל מכל צרה וצוקה. ומסכת סוכה היתה מסכת עולם הבא שלו, ונהג ללמוד במסכת זו הרבה כל השנה בעיון רב.

כעין זה כתב הרה"ק ממונקאטש זי"ע בדברי תורה (מהדורה 2 אות מט) שמעתי ומקובל בפי גאוני וצדיקי אשכנזי ז"ל, כי מסוגל ללמוד בכל יום 'מסכת סוכה', ועי"ז יפלו ויכנעו אויביו וינצל מהם שלא יוכלו להרע לו.

סוכה נאה ולולב נאה, ידמה בדעתו שיצא ידי חובתו בזה, ומתוך כך יקמץ ידיו ולא יתן עוד צדקה, על זה אומר אבא שאול, כי לא די בזה שעושה סוכה נאה ולולב נאה, אלא צריכין לדבק במידת השי"ת, מה הוא חנון ורחום וכו', ואם כן צריך ליתן גם צדקה כפי יכלתו.

ליתן 'צדקה' כדי לחסות בצלו ית'

ובזה ביאר מדרש חז"ל דכאשר יצאו בני ישראל ממצרים כרתו ברית לעשות חסד זה עם זה, והוא לפלא. ולפי הנ"ל מבואר היטב, דכצאת ישראל ממצרים כרתו ברית לעשות חסד זה עם זה, בכדי שלא תהיה הנהגתם על ידי שום שר מן השמים, רק על ידי השי"ת ב"ה בעצמו, ולכן זכו שנתקיים בהם מאמר הכתוב (שמות יג, כא) 'וה' הולך לפניכם יומם בעמוד ענן' וגו'.

והנה דבר בעתו מה טוב, מצות הסוכה שהיא זכר לענני הכבוד, 'וה' הולך לפניכם יומם בעמוד ענן', אשר זכו ישראל על ידי הצדקה והחסד שקיימו וקיבלו עליהם, על כן מהראוי בחג הזה ביותר להתנהג בצדקה וחסד, ואז זוכים שבצל כנפיו ית"ש נחסה ונתלונן בלי שום שר אמצעי, רק הוא ית"ש באברתו יסך עלינו.

צדקת פזרונו של הרה"ק מצאנו

מפורסם הוא גודל צדקת פזרונו של הרה"ק מצאנו זי"ע, פיזר נתן לאביונים בכל ימות השנה, ולא לן בלילה עד שלא נשארה בכיסו פרוטה לפורטה, וביותר היה מפזר הון רב לצדקה בערב סוכות.

בבני יששכר (חודש תשרי מאמר י אות כד) מביא, שכתב האר"י ז"ל דבערב סוכות יש להרבות בצדקה.

ומביא מה שכתב החיד"א ז"ל בכסא דוד (דרוש ז') בשם הרב מהר"א מיוחס ז"ל על מאמר חז"ל (רות רבה פ"ה ד) אמר רבי אבין בא וראה כמה כחן של צדיקים, וכמה גדולה כחה של צדקה, וכמה גדול כח של גומלי חסדים, שאין חסין לא בצל כנפי הארץ ולא בצל כנפי שחר ולא בצל כנפי שמש וכו', אלא בצלו של מלך מלכי המלכים הקב"ה, הה"ד (תהלים לו, ח) 'מה יקר חסדך וגו' ובצל כנפיד יחסיון'. ופירש בזה, כי 'כנפים' הם שרי מעלה, ואשמעינן רבי אבין כי בעלי צדקה וגמילות חסדים אינם מושגחים על ידי שר או מלאך, אלא על ידי השי"ת בעצמו ית"ש.

פעם אחת בערב סוכות 'נשר' לנוי סוכה, ונכנס אל אביו הרה"ק מצאנו זצ"ל להראותו, אמר לו: 'אוי אוי, אזוי שיין, קום ארויס וועל איך דיר ווייזן וואס הייסט נוי סוכה' (מאוד יפה, צא החוצה ואראה לך מה נקרא נוי סוכה), 'יצא לחוץ והתחיל לפזר ממון לעניים, ואמר לו 'דאס איז נוי סוכה' (זהו נוי סוכה). (צל הקודש מנהגי קודש הערה ח/ מפי נכדתו ששמעה מפה קדשו).

קדשים להשאיל לעניים

הרה"ק ר' מרדכי מלעכאוויטש זי"ע היה מנהגו להכין הרבה קרשים, בכדי להשאיל אותם אחרי יום הכפורים לעניי העיר בשביל סוכותיהם, פעם אחת בא אליו בערב סוכות סנדלר עני, והוא צולע ברגלו האחת, בבקשה להשאיל לו כמה קרשים לסוכה, הרה"ק השיב לו כי כבר אזלו מאתו כל הקרשים, ואין לו יותר, וילך העני לחפש קרשים במקום אחר, והרה"ק ראה מבעד החלון שהוא הולך מבית לבית לבקש קרשים, נכמרו רחמיו של הרה"ק על העני ופרץ בבכי ואמר: רבוננו של עולם, ראה נא עד כמה גדולה וחביבה מצות סוכה לבני ישראל, ועד כמה הם מוסרים נפשם עליה, בחוץ יורד גשם רב, ובכל זאת הולך הסנדלר העני

סיפר נכדו הרה"ק רבי שלמה מבאבוב זי"ע (בן בנו הרה"ק ר' מאיר נתן זי"ע) פעם אחת בערב חג הסוכות, פנה זקינו הקדוש אל בנו, וגם הרה"ק מבאבוב היה נוכח שם, ויאמר אליהם: הבו נא לי את כל כספכם, יען כי בערב סוכות חייבים ליתן צדקה הרבה, וזהו 'נוי סוכה' המפואר והמהודר ביותר המייפה את הסוכה, כי בערב הבא עלינו לטובה יבוא אל הסוכה אושפיזא ואורח הגון הוא אברהם אבינו ע"ה אשר מדתו היא מדת החסד, ועל כן צריכים לחלק צדקה הרבה, ורק אז זוכים לקבל פני אברהם אבינו בתוך הסוכה.

ואמרו שבאותו ערב סוכות חילק ח"י מאות זהובים לצדקה, לאחר חצות היום לא נותר בידו מאומה, וגזדמן הדבר שהלכו ליד רחוב ביתו סוחרי אתרוגים, קרא אותם הרה"ק לביתו, ואמר להם: בטח נמצא עכשיו בידכם מעות הרבה ממכירת האתרוגים, לוו נא לי את הכסף, ואשלם לכם לעת מצוא, כי זקוק אני כעת לעוד 'נוי סוכה', מסרו לו את הכסף, ותיכף ומיד פיזר ונתן הכל לאביונים.

וכן סיפר בנו זקני הרה"ק רבי ישעי' ממשעחויב זי"ע, כי בילדותו עשה

אחרי זה הלך בעצמו על גג ביתו,
חיפש ומצא שם כמה קרשים,
וציוה למשמשו שיריץ אחרי הסנדלר
ויתנם לו, וגם ציוה עליו לעזור לעני
המסכן לבנות את הסוכה. (ספורי חסידים)

והצולע ברגלו, ומחפש קרשים כדי
שיוכל לקיים מצות סוכה, השקיפה
ממעון קדשך מן השמים, וברך את
עמך ישראל, ופרוס עליהם סוכת
שלומך.

הג הסוכות

‘חג האסיף’ היינו תקיפות לעבודות ה’

תשובה בישוב הדעת

בתורת אבות מביא בשם הרה"ק ר'
מרדכי מלעכאוויטש זי"ע על
הפסוק (שמות לד, כב) ‘וחג האסיף תקופת
השנה’, הפירוש הוא, שפגולת החג
הזה, שבו יכולים לאסוף ולקחת
תקיפות ועזו לעבודת ה’ למשך כל
השנה.

בספר אבני המקום מהרה"ק ר' יעקב
דוד מראדאמסק זי"ע מביא
בשם הרה"ק ר' דב בעריש מביאלא
זי"ע על הפסוק (ויקרא כג, מב) ‘בסוכות
תשבו שבעת ימים’, כי ‘תשבו’ הוא
לשון ‘תשובה’, והוא גם לשון ישוב
הדעת, ושניהם אחד הם, שהרי לענין
תשובה צריכים ישוב הדעת.

מצות סוכה

בספרים, ימלא בושה וכלימה על מה
שעבר, אולם זאת עצה היעוצה שיקבל
עליו להיטיב מעשיו מהיום והלאה,
ובזה יכנס לסוכה על שם העתיד,
ובפרט כי מחשבה טובה הקב"ה
מצרפה למעשה, וידוע כי מעשיהם
של צדיקים נקרא ‘אור’ והפכו נקרא
‘חושך’ כדאיתא במדרש (ב"ר א, ח).

המקבל להטיב מעשיו יכנס לסוכה
ע"ש העתיד

איתא בייטב פנים (שובע שמחות אות י)
‘בסוכות תשבו שבעת ימים’,
תיבת תשב"ו אותיות בוש"ת, כי
האדם בשומו אל לבו גודל קדושת
הסוכה בבחינת מקיף כמבואר

סוכה שנכנסים בה בכל הגוף

הגר"א מוילנא זי"ע היה אומר: שתי מצוות ניתנו להם לישראל שנכנסין בהן עם כל גופם, סוכה וארץ ישראל, ואמר רמז לכך במאמר הכתוב (תהלים עו, ג) 'ויהי בשלם סוכו ומעונתו בציון', 'ויהי בשלם' איזוהי מצוה שהיא בשלימות בכל גופו?! 'סוכו' היא מצות סוכה, 'ומעונתו בציון' לדור בציון, היא מצות ישיבת ארץ ישראל.

כל הסוכה מלא בשמות קדושים

בענין זה כתב בחקל יצחק (פרשת עקב) בשם הרה"ק מצאנו זי"ע, דהגם הטלית של הציצית מכסה גם כן רוב הגוף, אף על פי כן אין הרגלים נכנסים לתוכה, מה שאין כן הסוכה שגם הרגלים נכנסין לתוכה. ולא עוד אלא שהסוכה כולה שמות הקדושים, וקרקע הסוכה גם כן שורה בתוכה שמות הקדושים כידוע, והשי"ת צוה לנו להכנס לתוך הסוכה לדרום עליהם, כדי לקדשינו ולטהרינו ולכפר פשעינו.

הישיבה בסוכה נחשב כאילו יצאו לגלות

איתא בילקוט (אמור רמז תרג) אמר רבי אליעזר בר מרום למה אנו

וזהו שאומר הכתוב 'כל האזרח', דהיינו שאהיה זורח אור מהיום, 'ישבו בסוכות', והראיה לזה, שכך היה גם בעת יציאת מצרים, שהיו ישראל שקועים במ"ט שערי טומאה, והוציאים הקב"ה על שם העתיד הטוב, שהם עתידין לקבל את התורה, וזהו כוונת הכתוב 'כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים', והלא יצאו ממצרים רק בזכות זה שעתידין לקבל את התורה.

חביבות מצות סוכה

הרה"ק בעל בני יששכר מדינוב זי"ע כשהיה חל ערב סוכות ביום א', השתדל שתעשה סוכתו אז על ידי נכרים, והיה נותן להם שתי מדות יין שרף, והכל כדי שיעשו מלאכה ביום אידם, ובלייל התקדש חג כשנכנס לסוכתו, היה נכנס בפישוט ידים ורגלים, והיה מנשק הרצפה והדפנות, ונכנס בהתלהבות והיה ממליץ טוב על ישראל, ואמר: רבונו של עולם, ראה איך שהערלים בשביל מדה יין שרף, עשו מלאכה ביום אידם, מה שלא יעשו עמך ישראל בעד כל הון דעלמא, ובעת כזאת עמך ישראל הם במצב שפל כזה. (גן התרומים, מערכת הרה"ק ר' צבי אלימלך מדינאב אות צ).

את החייט: מי הוא שיפה כ"כ את הסוכה?! השיב החייט כי הוא בעצמו עשה זאת, שמח הרה"ק מאוד, ואמר לו: שיבקש ממנו בנים, או עשירות, או אריכות ימים וכדומה, השיב החייט: שלא זאת הוא בקשתו, ורק דבר קטן אחד הוא שואל ממנו, כשם שיושב עמו במחיצה אחת בעולם הזה, כך יזכה לישיב עמו במחיצה אחת לעולם הבא, אמר לו הרה"ק: אמנם אין זה דבר קטן אלא דבר גדול שאלת, אך כיון שהבטחתי למלאות בקשתך, לא אשוב מדברי, רק דבר זה יגיע לך בקושי גדול, ואכן לאחר פטירתו של הרה"ק נפל החייט למשכב, ושכב חולה על ערש דוי שמונה עשרה שנים.

‘נזי סוכה’ אלו יהודים בעלי אמונה
פשוטה

בכתר שם טוב (הוספות בסוף הספר אות קיב)
מובא שהבעש"ט הק' זי"ע
אמר, הנזי הסוכה שלו הם 'פשוטע'
קבלת עול אידן' (יהודים פשוטים המקבלים
עליהם עול מלכות שמים), הגורמים שמחה
למעלה בשמחת המצוה שלהם, מצד
אמונה פשוטה.

ובענין זה מביא עוד (שם אות קיג) שכן
היה אחד ממנהגי קודש של
הבעש"ט הק' זי"ע בעבודתו הק'

עושין סוכה אחר יום הכפורים?! לומר
לך, שכן אתה מוצא, בראש השנה
יושב הקב"ה בדין על כל באי עולם,
וביום הכפורים הוא חותם את הדין,
שמא יצא דינן של ישראל לגלות?!
ועל ידי כן עושין סוכה וגולין מבתיהן
לסוכה, והקב"ה מעלה עליהן כאילו
גלו לבבל, שנאמר (מִיכָה ה, י) 'חולי וגוחי
בת ציון כילודה כי עתה תצאי מקריה
ושכנת בבבל ובאת עד בבל שם
תנצלי, שם יגאלך ה' מכף כל אויבך'.

מצוה בו יותר מבשלוהו

בספר שבחי רב ייבי מביא שהרה"ק
ר' ייבא מאוסטרא זי"ע היה
דרכו לטרוח בעצמו בכל המצוות, אף
כשהיה בידו לעשותם על ידי שליח,
הוא בעצמו קנה את הסכך לסוכה
בשוק, ונשא אותו על כתפיו כמה
פעמים מהשוק עד לביתו.

חלקו עמו בגן עדן עבור עשיית נזי
סוכה

בספר שיח שרפי קודש מסופר על
הרה"ק ר' פישל מסטריקוב
זי"ע שהיה דר בבית אחד עם חייט,
בחג הסוכות בנה החייט את הסוכה,
וייפה אותה במיני צבעונין, פרחים
סדינים וכדומה, כאשר בא הרה"ק
לסוכה וראה את נזי הסוכה, שאל

השלחן והתיישב ליד האורח, שאלו אותו האיש בתמיה? ! הלא הרב חולה, ובוודאי פטור משיבה בסוכה, מה ראה להטריח עצמו לבוא בשעה זו לסוכה?!

השיב לו הגאון: אמנם חולה אני, ולפי הדין איני חייב עתה במצות ישיבה בסוכה, אבל איני רשאי לפטור עצמי ממצות 'הכנסת אורחים', שהרי אף אברהם אבינו קיים מצוה זו בימי חליו, על כן החלטתי לרדת לסוכה, כי אין זו מידה ראויה שהאורח ישב לבדו בסוכה ואני אשאר בבית, אין זו הדרך לקבל פני אורח בחג הסוכות.

הכנסת אורחים כדי לישב בסוכה לזיתן

הרה"ק מבארדיטשוב זי"ע היה מהדר מאד במצות הכנסת אורחים לסוכתו, והשתדל להכניס אנשים פשוטים ופחותים, כאשר שאלו אותו אפשר מנהגו, נענה ואמר: לעתיד לבא כשישבו הצדיקים בסוכת עורו של לויתן, וארצה גם אנכי להשתתף עמם, וודאי יאמרו לי: מי אתה, איש פשוט, הנדחק לישב בסוכתם של צדיקים? אבל עתה יהיה לי פתחון פה ואשיב: גם בסוכה שלי ישבו אנשים פשוטים והדיוטים!

בשמחת חג הסוכות, לשמוח יחד עם היהודים הפשוטים ביותר.

בדומה לזה מסופר על הרה"ק ר' משה מראזוודוב זי"ע, שהיו עושים לו סוכה נאה מאד מיוחדת במינה, שהיו מקשטים אותו בכל מיני קישוטים וגוי סוכה, והיתה מפוארת כל כך עד שמכל הסביבה באו אנשים לראותה, ואף שרי המלוכה מוויינן הגיעו פעם לראותה, עם כל זאת היה אומר הרה"ק מראזוודוב בענוות צדקו: שהוא מקנא ביהודי כפרי פשוט העושה סוכה מד' דפנות פשוטות ללא שום השגה אלא בתמימות כדי לקיים מצות סוכה (צל קודש ראפשיץ).

חולה אינו פטור ממצות הכנסת אורחים

מסופר שבאחד מימי הסוכות נודמן עובר אורח לביתו של הגאון רבי חיים עוזר גרודזאנסקי ז"ל בוויילנא, הגאון הזמינו לאכול אצלו בצהרים, ואמר לו: יתכבד נא לרדת לסוכתי הנמצאת בחצר, ויאכל שם כאוות נפשו, אני נאלץ לצערי להשאיר בבית, כי הנני חולה, ופטור אני ממצות ישיבה בסוכה.

האורח ירד לסוכה לאכול, ולפתע נראה הגאון הישיש עומד בפתח הסוכה והתקרב לאמו אל

ד' מינים

קטנים לפני האדם וגדולים לפני
הקב"ה

איתא במדרש (ויק"ר ל, יד) על הפסוק
משלי ל, כט) 'שלשה המה
מיטיבי צעד וארבעה מיטיב לכת', אלו
ד' מינים, שכל אחד ואחד מישראל
הולך ורץ ולוקח לו מהן להלל
להקב"ה, והם נראים קטנים בעיני
אדם וגדולים לפני הקב"ה.

כאילו מקיים כל המצוות

ביסוד ושורש העבודה (שער יא פרק יד
ד"ה לולב ומינוי) גודל מעלת מצוה
זו הובא במדרשים ובזוה"ק, וזה לשון
האבודרהם: ואומר במדרש שכל
המקיים מצוות אתרוג עם שלשת
המינים כאילו קיים כל המצוות,
והטעם מפני שחשבון האתרוג עם ג'
מינים עולה למנין תרי"ג.

שמחה על קיום המצוה לשם שמים

**בשנה אחת של בצורת לא היו
אתרוגים מצויים**, נזדמן יהודי
אחד לפני הגאון מווילנא זי"ע שהיה
מוכן למסור לו את אתרוגו, אבל תנאי
התנה לדבר, שחלקו של הגאון בעולם
הבא עבור מצוות האתרוג של שנה
זו, שייכת רק לו בלבד.

נענה הגאון ואמר: אליבא דאמת
עשיתי עיסקא טובה, משום
שבדאי היה לי לתת כמתנה על
המצוה הזאת את כל חלקי לעולם
הבא, ובלבד שאוכל לקיים מצות
אתרוג כהלכתה.

כאשר נסתיים המשא ומתן, ונמסר
האתרוג לידו של הגאון, שמח
שמחה גדולה, וקרא בפנים קורנות:
מה גדולה היא מצוות נטילת לולב
בשנה זו, שאזכה לקיימה לשם שמים,
שלא על מנת לקבל פרס.

מכר העגלה והסוס בשביל אתרוג

בספר זכרון צדיקים (ח"ה בשם ספר אמונת
צדיקים) מביא, שפעם אחת נסע
הרה"ק ר' נחמן מראדוויל זי"ע (גיסו
של הרה"ק המגיד מולאטשוב זי"ע) לעיר
לעמבערג לקנות לו אתרוג מהודר,
לקח בידו מעות מרובים כדי לקנות
אתרוג, ונסע בעגלה וסוסים שלו ועם
משמשיו. והנה היה אז בלעמבערג
יוקר גדול על האתרוגים, ולא הספיקו
המעות אשר היו בידו לקנות אתרוג
טוב, אזי נתן גם את העגלה והסוסים
שלו בעד האתרוג, ושכר לו עגלה
לשוב לביתו, ובא לביתו בלא העגלה
והסוסים שלו.

התגלותו של הרה"ק מקאריץ ע"י מצות
ד' מינים

בספר זכרון צדיקים (ח"א, ערך הרה"ק ר' פנחס מקאריץ סימן י"ד) מסופר על תחילת התגלותו של הרה"ק מקאריץ זי"ע, קודם שנתגלה היה עני גדול, והיה יושב תמיד בבית המדרש ועובד את עבודתו בקודש, והיה הוא ובני ביתו עטופים ברעב, והוא לא הרגיש ולא נתפעל מאומה מכל הנ"ל, וסבל הכל באהבה, ועבד עבודתו בזריזות, וכיון שהיה מאד בהצנע לכת, לכן לא היו מחזיקים אותו בעיר לאיש בעל מדריגה.

בשנה אחת נתקלקלו האתרוגים, והסוחרים שנסעו בעולם לקנות אתרוגים לימי החג, שבו כולם ריקם, וסיפרו שלא יהיה באפשר בשנה זו להשיג אתרוג כשר לברך עליו, מכיון שהיתה מכת מדינה ר"ל, וניקבו כמעט כל האתרוגים.

כאשר סיפרו זאת בבית המדרש, נזרקה מפיו הקדוש רוח הקודש: אני אי"ה יהיה לי אתרוג כשר לברך עליו, והיה זה לשחוק אצל כל השומעים, איך עני ובטלן ישיג אתרוג בעת אשר עשירים מופלגים לא יוכלו להשיג? ושאלוהו עוד הפעם על דבריו, אך הוא שנה ושילש כי יהיה

לו אתרוג כשר לברך, וצחקו יותר על דבריו, כאשר הגיעו ימים הנוראים שאלוהו על כך שוב, והשיב פעם נוספת כי יהיה לו אתרוג טוב, ושוב צחקו על דבריו.

הם חיכו עד ימי החג, ועדיין לא ניתן היה להשיג אתרוג, והוא בשלו שהוא מקוה שיהיה לו אתרוג טוב, ויהי כי הגיע יום ערב סוכות, ועדיין לא היה לו אתרוג, ושחקו עליו מאד, אך הוא השיב פעם נוספת כנ"ל, ושחקו עליו יותר, ובפרט כאשר נטו צללי ערב, והלכו לבית המדרש להתפלל תפילת ערבית של חג הסוכות, וכן למחרתו בתפילת שחרית שאלוהו כנ"ל השיב: עוד אקוה להשיג אתרוג, כי עוד לא אמרו הקהל תפילת הלל! ושחקו על דבריו ועל חלומותיו.

אך מה מאד נתפלאו, כאשר סיים הש"צ תפילת שמונה עשרה של שחרית ועמדו לפני תפילת הלל, ובא ערל אחד לבית המדרש כשהוא רוכב על סוסו, והביא בעבורו אתרוג טוב ומהודר, וגם לולב ושאר המינים מאוגדים כהלכתם, ובירך על האתרוג ברוב שמחה ועליצת נפש.

אח"כ נודע פשר הדבר, כי עוד בימי החורף שעבר נפגש הרה"ק עם

מסעודתו הדלה, ולצרף פרוטה לפרוטה על מנת לקנות לו אתרוג מהודר לחג הסוכות.

פעם אחת נסע בין כסא לעשור לעיר בראדי לקנות לו אתרוג, ובכיסו היו כעשרה רובלים שהצליח לאסוף במשך כל ימות השנה למטרה קדושה זו, בדרך פגש באדם מישראל שעמד ובכה, ניגש אליו רבי מרדכי ושאלו: מפני מה אתה בוכה?! ענה לו: אסון גדול קרה לי, מעיירה קרובה הנני, ושואב מים אני, יש לי עגלה וסוס, וחבית שאני ממלא מים מן הבאר שבשדה בשביל אנשי העיר, ומזה אני וביתי מתפרנסים בדוחק ובצער, והנה בשובי אל העיירה עם החבית מלאה מים, נפל סוסי ומת, והריני עומד כאן לפני החג ובידי אין פרוטה לפרוטה, סוס אחר אינני יכול לקנות, ובמה אפרנס את בני ביתי?! מיד הוציא הרה"ק את עשרת הרובלים מכיסו, מסר אותם לידי שואב המים, ואמר לו: לך תקנה לך סוס!

אחד מידידיו מק"ק זעסלב שהיה רגיל לנסוע לצרכי מסחרו למרחקים, ואמר לו אז הרה"ק שיראה לקנות עבורו אתרוג נאה תיכף בבואו למקום שבו יכולים להשיג אתרוג, הידיד הנ"ל נתפלא על כך מה היום מיומים להבין אתרוג תיכף אחר פסח, הלא ב"ה השנים כתיקונן?! אבל הרה"ק מקאריץ אמר לו עשה מה שבקשתי, וכן קיים זה, וקנה תיכף אתרוג, ובא בחזרה לעיר זעסלב בערב סוכות לעת ערב, וכיון שלא היה ביכולתו לבוא בעצמו לקאריץ, שלח את האתרוג על ידי גוי, וכיון שידע שהגוי יגיע לקאריץ רק למחרתו בבוקר בעיצומו של חג, מיהר לכרוך את הלולב עם ההדסים והערבות כהלכתם, ושלחם, והזמין הקב"ה שבא השליח הלז עוד קודם שהתחילו הציבור לומר הלל, ואז נודע שהרה"ק יש לו עינים פקוחות לראות מרחוק, ומאז נודע רוב גדלו ותפארתו ונתפרסם בעולם.

פרי עץ הדר - סוס

הרה"ק מנעשכיו חזר לביתו בידים ריקות, בלי כסף ובלי אתרוג, כשנכנס לביתו אמר לחסידיו מתוך צהלת נפש כשפניו קורנות משמחה: ברוך המקום שהזמין לי השתא בשביל חג הסוכות 'פרי עץ הדר', הדר

הרה"ק ר' מרדכי מנעשכיו זי"ע חי תמיד חיי צער, אבל פת במלח כל ימות השבוע, וביום שבת קודש הוסיף על סעודתו גם הערינג' (רג מלוח), ואולם למרות דחקו ועניותו היה משתדל בכל ימות השנה לקמץ

יראה ופחד שמא ירגיש אחד במעשיו, רעדו ידיו של השמש, האתרוג נפל לארץ נשברה הפיטם והאתרוג נפסל.

השמש היה מיצר ודואג על האתרוג שנפסל על ידו, וכאשר בא הרה"ק ליטול את האתרוג ולברך עליו, סיפר לו בדמעות שליש את כל המאורע, חשב השמש שבוודאי יתרגו עליו הצדיק מאוד, אבל מה השתומם לראות שלא רגז ולא כעס כלל וכלל, אלא נטל בשתי ידיו את האתרוג, ובהתלהבות גדולה כדרכו בקודש, התחיל להמליץ לפני הקב"ה: רבונו של עולם, ראה נא כמה חביבות הן המצוות על ישראל, עד שבשביל זריזות קיום מצוות ארבעה מינים, העמיד יהודי פשוט כמו השמש שלי את עצמו בסכנה שמא יפסול את האתרוג, ובלבד שיוכל להיות מהזריזין המקדימין למצוות.

אתרוג דומה 99

הרה"ק מראפשיץ זי"ע היה אומר, דמהאי טעמא מדקדקים מאד באתרוג שלא תהא עליו שום פגימה, כי אתרוג דומה ללב, ופגם קמץ בלב מסוכן ביותר מפגם בשאר האברים.

שבמהודרים, כל יהודי נעשכיו בוודאי יברכו כולם על אתרוג, ואני אברך על סוס!

זריזין מקדימין למצוות

פעם היה רוחק גדול באתרוגים, ובקושי השיגו אתרוג אחד לכל הקהילה הקדושה בבארדיטשוב, והאתרוג היה מונח אצל הרה"ק מבארדיטשוב זי"ע, וכל אנשי העיר היו צריכים לבוא לביתו ולברך שם עליו, השמש הרהר בדעתו: בודאי תיכף אחרי ברכתו של הרה"ק, יברכו על האתרוג החסידים ואנשי מעשה, ומסתמא אחריהם הגבירים והנגידים ובעלי הבתים החשובים, ועד שיגיע התור אליו כבר יהיה סמוך לערב, למה אנרע?! כלום אינני יהודי כמותם?! וכי בשביל שזכיתי לשמש את הצדיק הפסדתי?! לא נתקררה דעתו עד שהחליט, שבבוקר בעת שהרה"ק יתעסק עדיין בטבילה במקוה, יטול הוא בחשאי את האתרוג ויברך עליו.

וכן היה, כשהאיר השחר ביום טוב הראשון של החג, והרה"ק הלך לטבול במקוה, נטל השמש בצנעא את האתרוג לברך עליו, אבל מתוך

שמיני עצרת - שמחת תורה

מעלת הימים

אחדות גמורה עם הבורא ב"ה

במאור עינים (פרשת האזינו) כתב לשון נורא: הנה כל העבודות שאנו עושים בחודש זה, ראש השנה ויום הכיפורים שופר סוכה ולולב, תכלית הכל היא בשביל שמיני עצרת, שאנו מתייחדים עם הבורא ב"ה באחדות הגמורה.

העולם עומד בזכות ימים אלו

בספר רזא דעובדא (ליל ב' דסוכות) מובא כי זקה"ק מהרא"ז מקרעטשניף זי"ע היה רגיל לומר בשם זקנו הרה"ק ר' ארון לייב הגדול מפרימישלאן זי"ע, שעל ג' ימים אלו, הושענא רבא שמיני עצרת ושמחת תורה, עומד כל העולם.

אין צריך למצוה מיוחדת

בדרשות החתם סופר (לסוכות עמוד נד) כתב, בכל יום טוב צריך מעשה מצוה מיוחדת, אכילת מצה בפסח, שתי הלחם בעצרת, שופר בראש השנה, תענית ביום הכיפורים, ד' מינים וסוכה בחג, אבל 'שמיני עצרת' לצד עוצם קדושתו לא צריך אות אחר ומצוה אחרת, 'והיית אך

שמח', ולא שום דבר אחר גלווה עמו, משא"כ בשלש רגלים שנאמר בהם 'יראה כל זכורך', ולא יראה את פני ה' 'ריקם', בשביל שצריך איזה דבר מבחוץ לסייעו, משא"כ ביום שמיני של חג, שאז יראה פניו ריקם בלי שום סעד.

כל אחד זוכה להכנס להיכל המלך

בשארית ישראל (שער הזמנים) מובא, בליל שמחת תורה אחר ההקפות אמר הרה"ק מווילעדניק זי"ע בדרך משל: פעם אחת היה מלך גדול ונורא, ובחר יום אחד בשנה שבו כל העם השרים והפרתמים והן פשוטי המון העם, ואפילו מי שהוא בשפל המדריגות ואפילו מוכה שחין, כולם יכנסו להיכל המלך לראות ביקר תפארת גדולתו, והנה המלך הגדול מגודל חכמתו השכיל להבין שבודאי שומרי הפתח לא יניחו לכנס לאנשים השפלים ולמוכי השחין, ונמצא שלא תצא לאור מחשבתו הטובה להטיב לכולם דוקא, שכולם כאחד יתנו מזיו כבודו, והמציא עצה לזה, שימנו לשומר הפתח ג"כ איש שפל ונדכה, היינו שבכל השנה הוא שומר הסוסים, ומחמת שפלותו ימציא מקום לכנס לכל השפלים ולמוכי שחין, והנה גם

ואיך יוכל לחזור לביתו?! אך זהו מגדל חסדו של הקב"ה, שתיכף אחר קדושת הסוכה נוסעים מחיל אל חיל לקדושת חג שמיני עצרת, וחג זה כבר חוגגים בחזרתם לביתם, ולולא זאת לא היה אפשר למצוא לו מקום בבית אחרי גודל קדושת הישיבה בסוכה.

טוב לי תודת פיד

מסופר על הרה"ק מליסקא זי"ע (מובא בדרכי הישר והטוב), שפעם אחת כשחל שמיני עצרת ביום שבת קודש, והציבור היו חוטפים את הקיגעל (פשטיד"א) מאוד, עמד מכסאו ואמר בפנים שוחקות מאד: **שֵׁא אֲנִי אֶתֶן לָכֶם 'בַּעֲסֶרָם פֻּון קִיגֶל'** (אתן לכם דבר טוב יותר מהפשטיד"א), ואמר בעמידה תורה לפני הבעלי בתים שיחזיקו ידי לומדי תורה, ואח"כ אמר תורה להתלמידי חכמים האֵיךְ יִתְנַהֲגוּ עִם הַבְּעָלִי בְּתִים, וכשסיים אמר: **'נִי הָאֵב אֵיךְ עֵנֵק גִּעְגֵּעֵבֵן בַּעֲסֶרָם פֻּון קִיגֶל?!'** (נו, האם נתתי לכם דבר טוב יותר מהפשטיד"א).

שומר הסוסים בעצמו בודאי לא היה זוכה לראות את המלך בהיכלו, ורק מצד זה שנעשה שומר הפתח ומיטיב עם כל השפלים, גם הוא יזכה לראות באור פני המלך הגדול והנורא.

וסיים ואמר: הנמשל מובן, יום המובחר הוא שמחת תורה, ואני הוא שומר הסוסים, שאני שומר ומנקה את הסוסים, היינו פגם של 'זרמת סוסים' (יחזקאל כג, כ) שהוא בחינת שפל המדרגה שיכול האדם ליפול בה, וזכה יזכה גם הוא להתקרב לפני הקב"ה, כך אמר בגדל ענוותנותו.

שמיני עצרת כדי שיוכלו לחזור לביתם

בספר אמרי קדוש השלם מובא, הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זי"ע אמר בשם הרה"ק מסטרעליסק זי"ע, כאשר השי"ת עוזר לאיש מישראל לקיים מצות סוכה, וזוכה להשיג ולהמשיך עליו קדושת הדפנות והסכך וכל המצוות התלויות בהם, איך אפשר לו אחר כך למצוא לו מקום בבית?!

שמחת התורה

משל למלך שבאת לו שמחה, כל שבעת ימי המשתה היה בנו של מלך טורח עם האורחים, וכיון שיצאו שבעת ימי המשתה אמר המלך לבנו:

נגילה וגשמחה בך

אֵיתָא בִּילְקוּטָא שְׁמַעוֹנִי (פרשת פנחס רמז תשפ"ב) אמר רבי אלכסנדר,

התורה שבחיכל, להראות חיבה גדולה להשי"ת ב"ה, כמו אב האוהב לבנו חביבו, ופותח לו כל גזי אוצרותיו ואינו מונע ממנו כלום, ומטעם זה אנו מוציאים את הספרי תורה מהחיכל, להריק אלינו כל האורות הקדושות, באופן שגם אנחנו נהיה כלי מוכן לקבל קדושה העליונה ולא לפגום ח"ו.

שמחה לגומרה של תורה

המגיד מדובנא זצ"ל הקשה, בשמחת תורה חוגגים ושמחים עם סיום התורה, מפני שבאותו היום מסיימים פרשת 'וזאת הברכה', אבל לכאורה הדעת נותנת לשמוח עם התורה ביום ו' סיון, דהיינו בחג השבועות, שזהו יום מתן תורתנו, שהרי דרכו של עולם כך היא, שאדם המקבל מתנה, מודה ומשבח לנותן תיכף בשעת הקבלה, ולא לאחר גמר ההנאה ממנה!?

והסביר הענין בדרך משל, למלך שהיתה לו בת יחידה, כשהגיעה לפרקה אמרה לאביה שחפצה להינשא לאיש הבא ממשפחה פשוטה כדי שלא יתגאה עליה, ושיהא מחונן במידות טובות.

בלית ברירה שלח המלך את עבדיו לחפש חתן כרצון בתו, באחד מן הימים נזדמנו עבדי המלך לכפר

יודע אני שכל שבעת ימי המשתה היית טורה עם האורחים, עכשיו אני ואתה נשמח יום אחד, ואיני מטריח עליך הרבה, אלא טול תרנגול אחד וליטרא אחת של בשר.

כך כל שבעת ימי החג ישראל עסוקים בקרבנותיהן של אומות העולם, דאמר רבי פינחס כל אותן שבועים פרים שהיו ישראל מקריבין בחג כנגד שבועים אומות שלא יצרה (שלא יחרב) העולם מהן, מה טעם (תהלים קט, ד) 'תחת אהבתי ישטנני ואני תפלה', בטוחים אנו בתפלה, וכיון שיצאו שבעת ימי החג אמר הקב"ה לישראל: עכשיו אני ואתם נשמח יחד, ואיני מטריח עליכם הרבה, אלא פר אחד ואיל אחד.

וכיון ששמעו ישראל כך, התחילו מקלסין להקב"ה, ואומרים (תהלים קיח, כד) 'זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו', אמר ר' אבין אין אנו יודעין כמה לשמוח, אם ביום אם בחקב"ה?! בא שלמה ופירש (שיר השירים א, ד) 'נגילה ונשמחה בך', 'בך' בתורתך, 'בך' ביצועתך, אמר רבי יצחק 'בך' בעשרים ושתים אותיות שכתבת לנו בתורתך, ב' תרי י' עשרים.

להוציא כל ס"ת מדוב חביבות

בספר יסוד יוסף (פרק ע"ט) כתב, מנהג ישראל להוציא את כל ספרי

אולם לאחר שהכרתי אותה כבר שנה שלמה, ונוכחתי לדעת שהיא כלילת המידות והמעלות, בריאה בגופה ובנפשה, ע"כ חפץ אני לחזור על שמחת החתונה שנית, כי רק עכשיו נעשתה שמחתי שלמה, כמובן שהמלך קיים את בקשתו, ומאז נתרבתה אצלו אהבתו אליו.

והנמשל: כשקיבלו ישראל את התורה, לא היה שמחתם בלב שלם, כי חשבו מדוע דווקא בנו בחר הקב"ה לתת לנו את התורה, אחרי שכבר השתעשע עמה תתקע"ד דורות לפני בריאת העולם, ולא נתנה למלאכים ולשרפים?! אלא בודאי יש בתורה חוקים ומשפטים שאי אפשר לעמוד בהם, אולם לאחר שסיימו עם ישראל את התורה, ונוכחו לדעת כי דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום, והתורה מתוקה מדבש ונופת צופים, אשר כל חפצי העולם הזה לא ישוו בה, לכן שמחים ועושים את שמחת התורה, כי עתה השמחה היא מכל הלב ובנפש חפצה.

מעתה מתחילים ימי שמחה וטובים

מזבא בספר חמדה גנוזה (ח"ב)
שהרה"ק מראפשיץ זי"ע
הסביר הטעם למה אנו עושים שמחת

נידח, וראו שם נער חכם ובעל מידות טובות, לאחר ששוחחו אתו, החליטו ביניהם שהנער ראוי להנשא לבת המלך, בהיותו מצוין במידות טובות מאוד, מיד פנו עבדי המלך אליו ואמרו לו שהמלך מבקש להיפגש עמו, הנער הלך עמם לארמון המלך, והעבדים בישרו למלך שמצאו חתן אשר לדעתם ראוי לבתו.

שמח המלך מאוד וציוה להכניסו אליו, וג"כ ראה שהוא מלא בכשרונות ומעוטר במידות טובות בהכנעה וענוה, והציע לו את בתו לאשה, ואכן הכפרי נעשה חתן המלך.

כשעברה שנה מיום החתונה, ניגש החתן אל המלך ואמר לו: אדוני המלך, ברצוני להזמין לשמחת נישואי עם בתך! המלך תמה מאוד לפשר דבריו, שהרי החתונה כבר התקיימה לפני שנה, וחתנו הסביר לו כוונתו: בשעת החופה כאשר כולם היו שרים ורוקדים, לבי היה מלא עצב ודאגה, חשבתי לעצמי מה ראה המלך לתת את בתו לנער כפרי כמותי, והרי בדרך כלל משיא המלך את בתו לבן מלכים כמותו, אלא בוודאי יש להכלה איזה פגם בגופה או בנפשה, ולכן הסכים המלך לקחת אותי לחתן, ולכן לא היתה שמחתי בלב שלם.

בערב ראש השנה בא השמש והקיש על פתחו בשעה השלישית, למען ישכים לומר סליחות של 'זכור ברית', וביום ראש השנה קראו השמש לביהמ"ד ועמד שם עד שעה שתיים אחר חצות היום, ותקעו והריעו. וכן עשה למחרתו ביום שני של ראש השנה, ותיכף אחר הסעודה קראו השמש שילך לביהמ"ד לומר תהלים. וביום המחרת אמר לו שלא יאכל מאומה, כי היום 'צום גדליה' וצריכין להתענות. וכן בכל יום ויום מימי עשרת ימי תשובה דפק על חלונו בעלות השחר להשכימו לומר סליחות.

ויהי בבוא ערב יום הכפורים, בא השמש ודפק על הפתח שיפתח לו, באמרו כי השוחט הולך ובא! ונתיירא האיש מאד ויאמר אל אשתו: עתה תראי את אשר אמרתי לך לא לבוא אל העיר הגדולה, כי עתה בא השוחט לשחטנו חס ושלום. ותפייס אותו אשתו בדברים לבל יירא מהם. ופתח את הדלת, ויאמר לו השמש כי לשחוט הכפרות הוא בא.

ויהי לעת המנחה, ויבא השמש עוד הפעם לקראו לבית המדרש, וילך שמה ויתפלל תפלת מנחה. ואחר הוודוי צוה עליו השמש לשכב על הארץ, וילקהו ל"ט מלקות. וילך לביתו ויספר לאשתו כי הכהו שם, ובתוך

תורה, על פי מעשה שהיה באיש כפרי אחד, שביקשה ממנו אשתו שילכו לדור בעיר, ולא רצה לילך לדור בעיר גדולה, כי אמר שמתירא הוא פן יצערותו בני העיר, עד שלבסוף פעלה אשתו אצלו ועקרו דירתם לעיר, ושכרו שם דירה, והיה זה ביום ראש חודש אב.

תיכף בבואו אל העיר, שלח לקרוא לשמש, וביקש ממנו שיודיעהו בכל עת וזמן מנהגי העיר, סדרי התפלה וכדומה, ונתן לו שכרו בעד זה.

ויהי ביום ראש חודש אלול אחר התפילה, חפץ לילך לביתו, ועיכבו השמש ואמר לו שהיום אומרים יום אחד תהלים אחר התפלה, ואחר כך יוכל לילך לביתו. בבואו לביתו אמר לוונתו: הלא הגדתי לך שבני העיר יצערוני, והיום כבר החלו לצער אותי, שהוצרכתי לומר תהלים. ופייסה אותו אשתו בדברים שלא תהיה לו עגמת נפש מזה. אחר כך בשבוע שקודם לראש השנה, בעלות השחר בא השמש ודפק על פתחו שישכים לומר סליחות, ונעזר משינתו ואמר לאשתו עוד כדברים האלה, והיא פייסה אותו בדברים.

אותו החתנים היינו חתן תורה וחתן בראשית לקידוש גדול ורחב ידיים ביד המלך, ואכל ושתה והיטיב את לבו, ואח"כ בא לביתו ואמר לאשתו: הנה עתה מתחילים לנו ימים טובים ונעשה לנו יום שמחה, ס' הייב זיך אן די פרייליכע גוטע טעג, וזה ענין שמחת תורה, והבן הענין.

שתיית יין

בספר שבחי בעל שם טוב מובא, פעם אחת בשמחת תורה היו אנשי סגולה של הבעש"ט שמחים ומרקדים ושותים יין הרבה מן המרתף של הבעש"ט הרבה, אמרה אשת הבעש"ט הצ': הרי לא ישאירו יין לקידוש ולהבדלה, נכנסה אל הבעש"ט ואמרה לו: אמור להם שיפסיקו לשתות ולרקד כי לא ישאר לך יין לקידוש ולהבדלה, אמר לה הבעש"ט בצחוק: טוב אמרת, לכי אמרי להם שיפסיקו וילכו לביתם, כשפתחה את הדלת והם רקדו בעיגול, וראתה שליהטה אש סביבותיהם כעין חופה, לקחה את הכלים והלכה בעצמה למרתף והביאה להם יין כפי רצונם, ואח"כ שאל אותה הבעש"ט: האם אמרת להם שילכו?! אמרה לו: היה לך לומר זאת בעצמך!

כך שוב בא השמש לקראו לבית המדרש, ויהי למחרת בעלות השחר ויבא השמש ויקראהו לבית המדרש, ויאמר לו לכל יאכל ולכל ישתה ביום ההוא, כי אם יעמד בתפלה כל היום כולו. ויהי אחר יום הכפורים הניחו כמה ימים להתנהג כדרכו, ואז אמר לאשתו: תהלה לקל כי מעתה יניחו אותי.

ויהי ביום ראשון של חג הסוכות, כבוא השמש לקראו לבית המדרש, אמר האיש לאשתו: הנה חפצים הם להוסיף ולצערנו עוד, קומי ונשובה בחזרה אל הכפר. ותפייסו אשתו בדברים עד שנחה דעתו. וכאשר בא לבית המדרש נתנו בידו 'שטעקין' עם 'לומוני' (הם הלולב והאתרוג) וציוהו לנענע בהם, והתפלל כן שעות אחדות, והיה בכעס גדול. ובערב הושענא רבה קראו השמש לבית המדרש, וציוה אותו לומר התיקון וספר תהלים כל הלילה. וביום ראשון של יום טוב שני הניחו לישון, והוא כבר קצף מאד על אשתו ועל בני עירו על אשר ציערוהו עד כה.

ויהי כבוא ליל שמחת תורה הזמינו אותו להחברה, ואכל ושתה הרבה כנהוג, גם ביום שמחת תורה בבוקר התפללו במהירות, והזמינו

הקפות

על פשר הדבר בכל משך זמן ההקפות, ויהי אחר ההקפות, לא יכול היה עוד להתאפק, וישאל אותו על הנהגתו המשוונה?!

השיב לו הרה"ק בזה הלשון: בעת עמדי לפני העמוד, וחפצתי להתעטף בטלית ולומר פסוקי 'אתה הראית', בא אצלי היצר הרע ורצה להשתתף עמדי, ואמר שרצונו לומר עמי יחד 'אתה הראית'. שאלתי: מי אתה ומה אתה שתהא ראוי והגון לכך?! השיב לי אף הוא בשאלה: ואתה מי הנך?! אמרתי לו: הלא למדן אני! וענה לי: אף אני למדן! שאלתי: היכן למדת ש"ס ופוסקים?! אני הרי למדתי אצל הגאונים פלוני ופלוני, ואתה מהיכן למדת?! השיב לי: הלא יחד עמך הייתי שם, ואם כן אף אני למדתי אצל אותם הגאונים. אמרתי לו: אבל חסיד אני! השיב לי: אף אני חסיד! שאלתי: מאין קבלת דרך החסידות?! אני הרי הסתופפתי בצל צדיקים וקבלתי מהם, ואתה היכן היית?! ענה ואמר: אף שם עמך הייתי, וקבלתי כל מה שקבלת אתה. ובראותי כי אזלת יד ואינו מניח לי בשום אופן, ורוצה דוקא לומר עמדי יחד 'אתה הראית', עזבתי הטלית מידי

שלא לומר 'אתה הראית' ביחד עם יצר הרע

הרה"ק מבארדיטשוב זי"ע, בשנה הראשונה אחר חתונתו בעת שהיה סמוך על שלחן חותנו, ועדיין לא נתגלה ונתפרסם כצדיק וקדוש, כבדוהו בליל שמחת תורה בבית הכנסת אשר התפלל בו לגשת לפני התיבה ולומר פסוקי 'אתה הראית'.

ניגש הרה"ק אל העמוד, נטל את הטלית שהיתה מונחת שם ללבשה, ומיד הניחה על מקומה, ושהה שם רגעים אחדים, ושוב נטל את הטלית ושוב החזירה על העמוד, וכן עשה כמה פעמים. וכל הקהל עומדים ומצפים מתי יתעטף בטלית ויתחיל באמירת 'אתה הראית'. פתאום נשמע קולו אומר: וכי למדן אתה וחסיד אתה? אמור אתה 'אתה הראית'!... ועזב את העמוד וחזר למקומו הקבוע בבית הכנסת.

דבריו המשוונים היו לפלא גדול בעיני כל הקהל, ונראה לפניהם כמתעתע. וחותנו שהיה גביר ומנכבדי העיר, בראותו מעשי תעתועים של חתנו לעין כל, התבייש מאוד, אכן בכל זאת לא רצה לחקור את חתנו

צוארנו, 'גוים' היינו הגוף והנפש
הבהמית, רוקדים עם ספר התורה
בשמחה בראש פתוח ובלב פתוח,
אבל בפנימיות נוזלות דמעות של דם.

(ספר השיחות תש"ה)

שמחת המלאכים מהקפות שמ"ע בבוקר

בספר בישישים חכמה (דף שכ"ד) מביא
מעשה נפלא שהיה עם חסידי
בלאזוב שעמדו להפרד מרבם הרה"ק
בעל צבי לצדיק מבלאזוב זי"ע אחרי
חג הסוכות, כשנכנסו אצלו שאלם:
מדוע עוד לא שאלתם אותי למה
אנחנו עושים 'הקפות' גם ביום שמיני
עצרת?! (כי החסידים בחוץ לארץ נהגו לעשות
הקפות רק בליל שמחת תורה), שתקו החסידים
ולא השיבו דבר.

פתח הרה"ק מבלאזוב ואמר: אספר
לכם מעשה שהיה, דרכו של
הרה"ק רבי משה סופר מפשעווארסק
זי"ע היתה לילך תמיד לשמיני עצרת
אל רבו הקדוש הרבי רבי אלימלך
מליענסק זי"ע, פעם אחת בתקופת
הימים הנוראים, ילדה אשתו בת, והיה
צריך לקרוא לה שם, ולא הלך אל
רבו, אבל בשמיני עצרת התמלא
געגועים עזים מאוד אל רבו הקדוש
זצ"ל, מה עשה?! ירד למרתף ביתו,
שם עמדה חבית מי דבש (מעה"ד), עמד

ואמרתי לו: אם למדן אתה וחסיד
אתה, אמור נא אתה לבדך...

כעין זה מובא בספר אמרות משה,
שהרה"ק ר' משה מקאברין זי"ע
סיפר על הרה"ק ר' משה איווער זי"ע
מגדולי וילנא, שפעם אחת כבדוהו
באמירת 'אתה הראת' בשמחת תורה
לפני התיבה כפי המנהג, ואמרו לו
בלשון רבים כדרך העולם: 'מען איז
איין מכבד מיט אתה הראת' (מכבדים
'אתכם' ב'אתה הראת'), ענה להם: מה זה
שתאמרו בלשון רבים 'איין', בוודאי
הכוונה לי וליצר הרע שלי, ומה
שייכות יש לו ליצר הרע לומר 'אתה
הראת'?! אחר כך אמר: בוודאי יש
לו שייכות, כי היצר הרע טוען לפני
האדם, מתי למדת והתפללת בלעדי?!
אחר זאת הניח המלית על הספסל
ואמר: הואיל וכן הוא... לך אתה היצר
הרע בעצמך לומר 'אתה הראת', כי
אין רצוני לומר עמך.

דמעות של דם בעת ההקפות

הרה"ק הרש"ב מליובאוויטש זי"ע
שאל את אביו הרה"ק
מהר"ש מליובאוויטש זי"ע מהו ענין
ההקפות?! וענה לו: 'הקפות' משמעו
שמחתגנים אצל אבינו שבשמים
בדמעות של דם, 'היתה לי דמעותי
לחם', רחם ושבור עול הגוים מעל

ע"י ההקפות מתבטל השטן

הרה"ק הרש"ב מליובאוויטש זי"ע

אמר בשם אביו הרה"ק

מהר"ש מליובאוויטש זי"ע (מוכא בספר

תורת שלום) כי בשמחת תורה אין שטן,

ואין פגע רע, שכל מלאכי מעלה

ומליצי יושר מתגרים עם השטן

ואומרים לו: הבט וראה גודל רעתך,

על אומה יקרה זו שהם ונשיהם

ובניהם באים לבתי כנסיות ובתי

מדרשות לשמוח עם התורה הק',

אתה מחפש קטרוגים ומלשין

עליהם? והמלאכים מספרים בשבחם

של ישראל קדושים שהם רוקדים עם

ספרי התורה, והילדים הקטנים

מנשקים את הספרים, ודבר זה גורם

לחדוה ולשמחה גדולה למעלה, וכל

המלאכים צוחקים מהשטן המקטרג

עליהם, עד שהשטן מתחבא מגודל

החרפה.

הרה"ק מפשעווארסק ורקד סביב

החבית, וכה נהג כל אותו היום, שתה

מעט דבש ורקד לכבוד היום.

למחרת ביום שמחת תורה הלך

לליזענסק לבית רבו הקדוש,

הרבי רבי אלימלך זי"ע כבר עמד ליד

הדלת וציפה לבואו, כי חזה ברוח

קדשו את בואו, כאשר בא אליו שאלו:

אמור לי האמת, מה עשית ביום שמיני

עצרת, כי ראיתי שהמלאכים היו

שמחים מאוד ושוחקים, והיתה שמחה

גדולה למעלה, הורה הרה"ק

מפשעווארסק לרבו, וסיפר לו שרקד

סביב החבית.

סיים הרה"ק מבלאזוב את סיפורו

ואמר לחסידיו: כיון שמהקפות

כאלה נעשתה שמחה גדולה בשמים,

לכן אנחנו ג"כ עושים הקפות בשמיני

עצרת בבוקר.

השפעות הימים

כל מה דשאיף יהיב ליה

בלחודייהו, ומאן דיתיב עם מלכא,

ונמל ליה בלחודיה, כל מה דבעי שאיל

ויהיב ליה. אולם תנאי יש בדבר, כמו

שאמר הרה"ק מקאריץ זי"ע (אמרי פנחס

שבת ומועדים אות רא) שהיא עת רצון גדול,

איתא בזוה"ק (ח"ג לב, א) ובהוא

חדוותא (של שמיני עצרת) לא

משתכחי במלכא אלא ישראל

הים, וצריך שיאמר, מוכרח כביכול
השי"ת לומר, 'בפני נכתב', שהיתה
כתיבה טובה, 'ובפני נחתם', שהיתה
חתימה טובה, ואחר כך אמר 'יתגדל'
ויתקדש שמייה רבה' בניגון.

רק אם 'יתיב עם מלכא', דהיינו שאינו
מחשב בהבלים ושטותים, רק כל
מחשבתו נתונה בהשי"ת לבדו.

המביא ג"ט - ג'שם ט"ז

מוריד הגשם כדי להשפיע גשמיית

הרה"ק ר' יאנקעלע מפשעווארסק
זי"ע (י"ג אורות ח"ג דף רע"ט) אמר
בשם הרה"ק הרבי ר' הערש מרימנוב
זי"ע שהמליץ בדרך מליצה על ענין
הזכרת הגשם בשמיני עצרת, היות
שעברו עלינו חודש אלול, סליחות,
ראש השנה, יום הקדוש, וסוכות,
שהיה הכל עניני רוחניות, על כן
מבקשים כעת מהשי"ת: משיב ה'רוח',
שישיב את הרוחניות למקומו (נעם ארויף
דעם רוחניות), ומוריד 'הגשם', שיוריד
ויושפע גם עניני גשמיית.

בספר שיח זקנים (ח"ג דף ע"ג) מסופר,
פעם אחת בשמיני עצרת קודם
תפלת גשם, עמד הרה"ק בעל עמרת
ישועה מדזיקוב זי"ע אצל העמוד
ושחק למשך זמן, פתאום פנה אל
המתפללים כשפניו פני להבים, ואמר
בזה הלשון: איתא בגמרא (גיטין ב, א)
המביא גט ממדינת הים צריך שיאמר
'בפני נכתב ובפני נחתם', מי הוא
המביא גט ממדינת הים, ג"ט נוטריקון
ג'שם ט"ל, ואיתא בגמרא (תענית ב, א)
ששלשה מפתחות לא נמסרו לשליח,
ואחת מהן היא הגשם, ושלשתן בידיו
של הקב"ה, ואם כן, הקב"ה הוא הוא
שמביא ג"ט - ג'שם ט"ז, ממדינת

כס"ד

אתה זקוק לישועה ? שירונים? רפואות? פרנסה?

האלמנות והיתומים בבית שמש הם התשובה לזה!
תשמח את לבבם של 720 נפשות של היתומים והאלמנות בעיר בית שמש
והקב"ה ישמח את שלך בכל מילי דמייבב

ארגון לחמי מרדכי

שעומד תחת נשיאות הגה"צ רבי מאיר איתמר רוזנבוים שליט"א

שולחים מדי שבת בשבתו חבילות גדולות של בשר, ודגים, חלות, דיפס, מזונות,
קוגלעך, ממתקים ומתנות עבור היתומים וכו' עד לפתח ביתם של

**720 נפשות של אלמנות ויתומים
בעיר בית שמש**

זכות חבילה
לאלמנה ויתומים לשנת
\$250

24 שעות במתן בסתר האט ליינ - 845-286-1007

או ע"י הקוויקפעי
3875090@gmail.com

או ע"י דאנרס פאונד OJC פלעטשער וכו' וכו'
LACHMEI MORDCHAI Tax I.D# 87-1279722

אשריר בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא